

જ્ય પરમાત્મા

યશિંશ્ય પ્રણવજ્ઞાનંધ્યાનં તસ્ય વિરાજતે ।
યા બ્રહ્મનિષ્ઠા યશિંશ્ય રાજતે સર્વ મંગલે ॥
દીક્ષા પ્રદાય શિષ્યેભ્યો જીવન્મુક્તિં દદાતિયઃ ।
તં ગુરુમ્ વલ્લભમ્ પ્રેમ્યા ભાવપૂર્વ વયમ્ નતાઃ ॥

જેઓમાં પ્રણવનું જ્ઞાન અને ધ્યાન ઓતપ્રોત થઈને
વિરાજે છે, સુમંગલ એવા જેઓમાં બ્રહ્મનિષ્ઠા પ્રકાશી રહી
છે, શિષ્યોને દીક્ષા આપી જેઓ જીવન્મુક્તિ આપે છે, તે
સદ્ગુરુવલ્લભને અમો પ્રેમપૂર્વક પ્રણામ કરીએ છીએ.

સ્થિત્વા સદા ચોડત્ર નિગૂટરુપે ગુરુસ્વભાવં ન દદાતિ ચિત્તે ।
બન્ધુત્વભાવં ધરતે કૃપાર્દ્રં રમૂજિલાલાય ગુરો નમસ્તે ॥

હંમેશા ગૂટ અવસ્થામાં રહેનારા અને ચિત્તમાં ગુરુ
તરીકેનો ભાવ નહિ પણ કૃપાળુ બન્ધુનો ભાવ રાખનારા
એવા ગુરુદેવ રમુજીલાલને પ્રણામહો.

(ગતાંગથી ચાલુ...)

૩. કોઈ એક શહેરમાં બહુ મોટો ધર્માત્મા રાજા ચંદ્રમોહન રાજ્ય કરતો હતો. એના દાનધર્મનો પ્રવાહ કદી પણ બંધ ન રહેતો. તે શ્રીવિશ્વેશ્વર નારાયણનો અનન્ય ભક્ત હતો. તે રાજ પણ ન્યાય, નીતિ અને વિવેકપૂર્વક કરતો હતો.

એક દિવસ રાજાના મહેલમાં એક સાધુ આવી પહોંચ્યા. સાધુએ રાજાને કહ્યું કે :- તું મને કંઈક આપ. રાજાએ પૂછ્યું કે :- શું આપું ? સાધુએ કહ્યું કે :- બાર વરસને માટે તારૂં રાજપાટ આપ યા તો તારો ધર્મ આપ. સાધુની વાત સમજી રાજા થોડા વખત માટે ચિંતામાં પડી ગયો પણ વિચારપૂર્વક કહ્યું કે :- મહારાજ ! હું તમોને બાર વરસ માટે રાજપાટ આપું છું. હવેથી રાજની સંભાળ તમે રાખજો. રાજાને ધર્મ પ્રિય હોવાથી ધર્મ ન આપ્યો. એટલું કહી રાજા ત્યાંથી એકલો ચાલી નીકળ્યો.

રસ્તામાં ચાલતાં ચાલતાં માર્ગમાં એક બગીચો દેખાયો. ત્યાં એક કૂવો અને રમ્ય સ્થાન દેખાયા. રાજા આરામલેવા માટે ત્યાં થોભી ગયો. ત્યાં બગીચાના એક ખૂણામાં એક સુંદર ઘોડો જોયો અને ત્યાં એક ખૂબસુરત સ્ત્રી બેસીને રૂદન કરતી હતી. રાજાને સ્વાભાવિક દયા આવી. તેણીની પાસે જઈ રડવાનું કારણ પૂછ્યું. સ્ત્રી બોલી :- મહારાજ ! હું એક રાજકુમારી છું. મારા માતા-પિતા અને સહકુટુંબનો શત્રુઓના હાથથી વિનાશ થયો છે. હું મારી જાન બચાવી અહીં ચાલી આવી છું, કોઈ દેવેજ મને તમારો ભેટો કરાવ્યો છે. હવે તમેજ મારા આશ્રયદાતા છો, માટે મને તમારું શરણ ગ્રહણ કરવા દો.

રાજાએ કહ્યું :- ઠીક છે, તું ઘોડા પર બેસી જા અને મારી સાથે ચાલ. પણ તેણી બોલી :- નહિ મહારાજ ! તમે ઘોડા પર બેસો, તમારી સાથે હું ઘોડા પર સ્વાર થઈ આગળ જઈ શકું નહિ. ચાલતા ચાલતા બેઉ એક બીજા રાજનગરમાં પહોંચ્યાં. રાજકુમારીએ કહ્યું કે :- તમે શહેરમાં જઈ એક મકાન ભાડે લો, ત્યાં સુધી હું અહીં બેસીશ. રાજાએ કહ્યું કે :- હે સતિ ! મારી પાસે પૈસા નથી તો કેવી રીતે મકાન ભાડે રાખીશું ? રાજકુમારી કહ્યું :- મહારાજ ! પૈસા જોઈતા હોય તો મારી પાસે માંગી લો. એમકહીને વીસ મહોર રાજાને આપી. રાજા મહોર લઈને ગયો અને મકાનનું નક્કી કરી આવ્યો. પછી રાજા અને રાજકુમારી તે મકાનમાં જઈને રહ્યા. રાજા ભોજનની સામગ્રી બહારથી ખરીદી લાવ્યો અને રાજકુમારીએ ભોજન તૈયાર કીધું. પ્રથમ

રાજકુમારને જમાડીને રાજકુમારીએ ભોજન લીધું. જો કે રાજા આ પ્રથાની વિરુદ્ધ હતો પણ રાજકુમારી આગળ તેનું કાંઈ ચાલ્યું નહીં.

રાજકુમારીએ બીજે દિવસે રાજાને કહ્યું કે :- તમોને ભારે કષ્ટ થાય છે માટે એક નોકર રાખી લો. રાજાએ ફરીથી કહ્યું કે :- મારી પાસે પૈસા નથી. રાજકુમારીએ કહ્યું કે :- જો હું સ્ત્રી ન હોત તો સ્વયં કામો પતાવી લેત અને તમોને કહેત પણ નહિ, છતાં પૈસાની જ્યારે આવશ્યકતા જણાય ત્યારે મારી પાસે માંગી લો. ત્યારબાદ રાજા બહાર જઈ એક નોકર લાવ્યો.

થોડા દિવસો વિત્યા બાદ રાજકુમારીએ રાજાને કહ્યું કે :- તમારા મનને મનાવવા માટે અહીંના રાજાની કચેરીમાં જાવ અને ત્યાંની વાત સમજો. રાજા રોજ કચેરીમાં જવા લાગ્યો અને થોડા સમય બાદ કચેરીના મંત્રીઓ સાથે સંબંધ બાંધ્યો. ત્યાંના મંત્રીઓ આ રાજા સાથે રાજ્ય સંબંધી વાતો કરતા ન હતા, કારણ કે મંત્રીઓને તેની મુખાકૃતિ રાજાના જેવી લાગણી હતી. એક દિવસે રાજમંત્રીએ રાજા ચંદ્રમોહન સાથે ખાનગીમાં ત્યાંના રાજા સંબંધી વાતચીતો કરી. ત્યારબાદ આ મુલકના રાજાને પણ આ દરિદ્ર રાજા સંબંધી ખબર પડી. દરિદ્ર રાજાએ પોતાની સંપૂર્ણ ખબર આપી તે મુલકના રાજાને માહિતગાર કર્યો. તે મુલકનો રાજા આથી બહુ જ ખુશ થઈ ગયો અને પોતાનો રાજમુગટ તે રાજાના (ચંદ્રમોહનના) શિર પર મૂક્યો અને તેને સિંહાસન પર બેસાડ્યો. બીજે દિવસે રાજાએ તેને આમંત્રણ આપ્યું.

આ રાજાએ સર્વ વાત રાજકુમારીને કહી. રાજકુમારીએ કહ્યું કે :- તમોને રાજાએ રાજગાદી ઉપર બેસાડ્યા તેના બદલામાં તમે તે રાજાને અને તેની તમામરૈયતને આપણે ત્યાં જમવાનું આમંત્રણ દઈ આવો. રાજા ચંદ્રમોહન પ્રથમતો સંકોચાયો પણ રાજકુમારીનો પ્રભાવ જાણી તે રાજાને આમંત્રણ આપી આવ્યો. રાજાએ કહ્યું કે :- તમે કાંઈ ભાંગ તો નથી પીધીને? જાવ, તમારો આગ્રહ છે તો હું, મારી સર્વ ફોજ અને મારી રૈયત તમારે ત્યાં જમવા આવીશું.

આમંત્રણ આપ્યા પછી તપાસ કરતાં રસોઈ વગેરેની કોઈ વ્યવસ્થા જોવામાં ન આવતાં, ચંદ્રમોહન રાજાએ રાજકુમારીને કહ્યું કે :- તેં મારી ફજેતી કરાવી છે. રાજા મને શું કહેશે, તેની બીક લાગે છે. રાજકુમારીએ કહ્યું કે :- તમોને ધીરજ ન હોય તો બગીચામાં જોઈ આવો. રાજા ઘોડા પર ચઢી ત્યાં જોવા ગયો તો દિવ્ય ઐશ્વર્યમુક્ત

દેવલોકોને ત્યાં કાર્ય કરી રહેલા જોયા અને તે પોતે આશ્ચર્યમાં ડૂબી ગયો. પ્રાતઃકાલે રાજા સહિત સંપૂર્ણ નગરવાસીઓને ભોજન કરાવ્યું. સર્વ લોકો આશ્ચર્યમાં ડૂબી ગયા અને દેવલોકો અંતર્ધ્યાન (અદ્રશ્ય યા અલોપ થવું તે) થઈ ગયા. હવે રાજકુમારીએ કહ્યું :- રાજન ! તમોએ પેલા સાધુને કેટલા વરસ સુધી રાજકારભાર સોંપ્યો હતો ? રાજાએ જોયું તો સમય પૂરો થઈ ચૂક્યો હતો. રાજકુમારી બોલી :- તમે હવે તમારા રાજમાં જાઓ. રાજાએ કહ્યું કે :- દેવી ! તને છોડીને હું એક પગલું પણ આગળ જઈશ નહિ.

રાજકુમારી બોલી :- રાજન ! તમો મને શું સમજો છો ? હું કાંઈ તમારી સ્ત્રી નથી. હું તો તમારો ધર્મ છું. જેમતમે ધર્મ ન છોડ્યો તેમ ધર્મે પણ તમને ન છોડ્યા. બંનેએ એકમેકનું રક્ષણ કર્યું છે. હું તમારી સ્ત્રી બની, તમારા સાથે રહી અને તમને કોઈ પણ પ્રકારનો શોક ન થવા દીધો. માટે હવે તમો સુખરૂપે રાજમહેલે જાઓ અને રાજ કરો.

રાજાએ પ્રભુના અનંત ગુણાનુવાદ ગાયા અને તેણે ધર્મનું અતિ ઉત્તમરીતે રક્ષણ કર્યું. આ દ્રષ્ટાંતો પરથી હંમેશા યાદ રાખો કે :- જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં પ્રભુ છે અને જ્યાં પ્રભુ છે ત્યાં જય છે.

---O---

૨૦

શિષ્ય : મનુષ્ય કેવા કેવા પ્રકારના ધર્મ પાળે છે ? શું ભારતની આર્ય પ્રજાએ પરદેશીઓની નકલ કરી પોતાના ધર્મની હાનિ કરી છે ? શું આર્યો તીવ્ર બુદ્ધિના હતા ?

ગુરુદેવ : સંસારમાં મનુષ્ય ચાર પ્રકારના ધર્મ પાળે છે. (૧) સંસારમાં કોઈ સ્નાન કરી સ્પર્શસ્પર્શ પાળી, સ્વચ્છતા જાળવી ઉપવાસાદિ કરી, યથાશક્તિ ઈન્દ્રિયનિગ્રહ કરી કે ટીલાં ટપકાં, માળા ઈત્યાદિ કરી “દૈહિક” ધર્મ પાળે છે. (૨) ત્યારે કોઈ સત્ય બોલી કોઈને નુકસાન કરતું હોય તેવું અસત્ય ન બોલી, અંતરમાં જે હોય તે સ્પષ્ટ બોલી નાંખીને, અગર મૌન પાળીને “વાચિક” ધર્મ પાળે છે. (૩) કોઈ ધર્મવ્યાખ્યાનો, કથાઓ ઈત્યાદિ શ્રવણ કરી, દેવદર્શન, તીર્થરટણ, સત્સમાગમ, તપ, ત્યાગ ઈત્યાદિ શ્રવણ કરી “માનસિક” ધર્મ પાળે છે. (૪) ત્યારે કોઈ આત્મજ્ઞાન અને બ્રહ્મજ્ઞાન મગ્ન થઈ યોગ તથા સમાધિ ઈત્યાદિ આચરીને બ્રહ્મજ્ઞાનમાં કે બ્રહ્મતત્ત્વમાં કે ઈચ્છિત મોક્ષ મેળવવાના માર્ગમાં પ્રવૃત્ત થઈ “આત્મિક” ધર્મ પાળે છે.

પરંતુ તે ધર્મનો કલિયુગના પ્રવાહથી અને અનાર્યોનાં જ્ઞાનતત્ત્વો પ્રવેશવાથી

તથા માનવ બુદ્ધિ ઊલટા માર્ગે જવાથી દૈવીતત્ત્વ, શુદ્ધ ધર્મ અને આત્મિક સદ્ભાવનાઓનો ઘણા સ્થાને લોપ થઈ ગયો છે, અગર તો ધર્મની જીર્ણકાય થઈ ગઈ છે.

ઈતિહાસો જોતાં જણાશે કે :- રાજ્યબળ સિવાય કોઈપણ ધર્મનો ઈચ્છિત પ્રચાર થઈ શકતો નથી. રાજ્યને તેવું કરવાનો મુખ્ય હેતુ એ હોય છે કે :- રાજા પોતે જે ધર્મ પાળતો હોય તેજ ધર્મની પ્રજા હોય તો ઐક્યતા સાધી શાંતિ અને સુખ પ્રસારી શકાય છે. તથા એજ રીતે એકધર્મી મનુષ્યો વડે રાજા-પ્રજામાં પરસ્પર સુસંપ રહેવાથી આબાદાની વધે છે.

પરંતુ કેટલાક સૈકાઓ પૂર્વેથી પરદેશીઓના હુમલાઓથી અને તેઓના જ્ઞાન, વિદ્યાભ્યાસ તેમજ ભાષા અને ધર્મપરિવર્તન ઈત્યાદિ પ્રવેશવાથી તથા બીજી તમામસંસ્કૃતિઓ કરતાં હજારો વરસ જુના તેમજ બહોળા અને ઊંડા અનુભવ ઉપરથી રચાયેલા આર્યોના વેદશાસ્ત્રાદિના અધ્યયન આર્યોએ પોતેજ તજ દીધાં અને પરધર્મોના પુસ્તકો તરફ આકર્ષાયા અને પરદેશીઓના આંધળા અનુકરણ કર્યા, તેથી જ સર્વ અવનતિની ગર્તમાં (ખાડામાં) પડ્યા છે.

અનેકવિધ જ્ઞાન, નીતિ, વ્યવહાર ઈત્યાદિ સહિત ઉત્તમચારિત્ર્ય શીખવનાર મહાભારત, રામાયણ ઈત્યાદિ ગ્રંથો તજ, સુસંસ્કાર ભૂંસી નાંખી કુસંસ્કાર આપનાર અને સ્વધર્મ તજવનાર, નોવેલોનાં વાંચનો વધારીને આપણેજ આફતના ઓળા ઉતાર્યા છે; જેનું પરિણામપ્રભુની અકૃપામાં પરિણમે છે. સત્ય, ધર્મ, નીતિ અને પવિત્ર પુરુષોનાં પુણ્યબળે, કોઈક સતિઓના પુણ્ય પ્રભાવે આ સંસાર ચાલી રહ્યો છે. સમુદ્રો મર્યાદામાં રહ્યા છે. પૃથ્વી ધરતીકંપ ન થતા સ્થિર રહી છે અને સૂર્ય, ચંદ્ર આપણને પ્રકાશ આપવા માટે આપણા નોકર નથી છતાં કુદરતી દૈવીશક્તિને આધીન રહી નિયમસર ઉદય-અસ્ત થાય છે અને સૂર્યમાંથી ભયંકર તાપ કે અંગારા ઝરતા નથી. એ દૈવી સિદ્ધાંતોને ભૂલી જઈ મનુષ્યો ધર્મ તરફ પૂંઠ ફેરવી બેઠા છે અગર ધર્મથી અને ધર્મના નિયમોથી દૂર દૂર ખસતા ગયા છે. પરંતુ તે રીતે ધર્મથી વિમુખ થતાં પોતે ભયંકર પરિણામનોતરી રહ્યા છે, એમ કોઈને લાગતું નથી તેજ આપણું કમ ભાગ્યા છે.

મહાભારતના યુદ્ધ વખતે ધર્મ પાંડવોના પક્ષમાં હતો, તેથી જ શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુ પાંડવોના પક્ષે રહી શક્યા હતા અને પાંડવોને વિજય અપાવી “યતો ધર્મસ્તતો જય:”

સાબિત કરી બતાવ્યું હતું. પરંતુ ચાલુ સમયમાં કલિયુગના પ્રવાહવાળું પાપમાર્ગનું પરિબળ વધતું જાય છે. ધર્મનિષ્ઠો અને સદાચારી અનેક રીતે દુઃખી થાય છે. કલિયુગના સમયમાં ભવિષ્યવાણી પ્રમાણે પાખંડીઓ પવિત્ર પુરુષ ગણાય છે, પવિત્ર પુરુષો જગતને પાપી દેખાય છે. જુદા અધર્મીઓ કપટનીતિથી પોતાના પાપ, દોષ છૂપાવીને જૂઠા જનોની મદદથી સાચા અને પ્રમાણિક ઠરે છે. દાંભિક જનો દેવસમદેખાય છે. સતિઓ ખૂણે પડી ચોધાર આંસુ સારે છે અને તેમને જીવનનિર્વાહ પણ મોંઘો થઈ પડ્યો છે.

કેટલાક એમમાની બેઠા છે કે :- આપણા પૂર્વજો જડમત અને બુદ્ધિહીન હતા તથા પરદેશીઓ મહાન બુદ્ધિશાળી છે. પરંતુ તેઓમાં આપણા પૂર્વજોના જ્ઞાન, બુદ્ધિ, શક્તિની કલ્પના કરવા જેટલી શક્તિ છે જ નહિ અને કુરસદ મેળવી તેઓના જ્ઞાનનું ઊંડું અને પુરૂ રહસ્ય સમજી શક્યા નથી, એટલું જ નહિ પણ તે સમજવા જેટલો અભ્યાસ અને શાસ્ત્રાદિનો અનુભવ કર્યો નથી. તે છતાં પૂર્વજોને માટે ઉતાવળીયો અભિપ્રાય આપી દેવાય છે.

પૂર્વજોના જ્યોતિષજ્ઞાન મુજબ ગ્રહણો ઈત્યાદિ લેશ પણ ફેરફાર વગર થયા કરે છે અને પૂર્વજોએ ભવિષ્યવાણી ભાંખી છે તેજ પ્રમાણે આપણા સંસારની અને જનસમાજની પરિસ્થિતિ પલટાયા કરે છે. આજે જો કોઈ ઊંડી દ્રષ્ટિથી જોશે તો જણાશે કે આપણામાં સંસ્કારો, બુદ્ધિ અને ભાવના પલટાઈ જઈ પરદેશી સંસ્કારો, આચાર, વિચાર અને પરધર્મપ્રીતિ વધ્યાં છે. આપણા પૂર્વજો ગૂઢ જ્ઞાનતત્ત્વમાં નિમગ્ન થયેલા હોવાથી તેમનાં હજારો વર્ષનાં આયુષ્ય હોવા છતાં તેઓને ધનતૃષ્ણા ન હતી. પૂર્વજોને આધ્યાત્મિક તત્ત્વની કિંમત હતી, તેથી જ તેઓ ધન કે રાજ્યપાટ લેવા ઈન્કાર કરતા હતા. જ્યારે આજના સમયમાં ધન માટે સગાઈ, સંબંધ, સ્નેહ, મિત્રતા, ઉપકાર ઈત્યાદિ કાંઈપણ ન વિચારતાં ખૂન, લૂંટ, ચોરી, દગાફટકા, પ્રપંચ, વિશ્વાસઘાત, વ્યભિચાર ઈત્યાદિ ઘોર દુષ્કર્મો થાય છે. જેનો ભાર પૃથ્વી માતા ક્યાં સુધી સહન કરશે ? સત્યયુગના જમાનામાં સોનાનું નાણું ચાલતું અને દરેક મકાનોમાં જરઝવેરાત હતા એટલી સમૃદ્ધિ હતી. જ્યારે આજના સમયમાં કેટલી સમૃદ્ધિ છે તે કોણ નથી જાણતું વારું ? બલકે અનેક ગરીબો અન્ન, વસ્ત્રો વિના ટળવળે છે. જે ભરતભૂમિમાં સત્યયુગમાં એકવીસવાર અન્ન પાકતું ત્યાં આજે એકવાર મુશ્કેલીએ પાકે છે.

જ્યાં મનુષ્યો ધર્મપાલન માટે જ જન્મધારણ થયો છે એમસમજી પોતાના અહોભાગ્ય માની ધર્મ માટે જ જીવતા અને ધર્મપાલન માટેજ મરતા હતા, ત્યાં આજે ધર્મની ભાવનાઓ ઘણી નષ્ટ, ભ્રષ્ટ દેખાય છે. સત્યયુગના સમયમાં તમામલોકો ધર્મનિષ્ઠ બુદ્ધિના, સત્યમાર્ગી અને પ્રભુપરાયણ તથા સ્વધર્મપરાયણ હતા. તેથી તેમનો આત્મા પ્રભુમાં અર્પણ થઈ તેમાંજ લીન રહેતો અને તેથી તેઓને મૂર્તિઓ તથા દેવમંદિરો વિગેરેની આવશ્યકતા જણાતી નહોતી. કેમકે તેઓનો આત્માજ ઉન્નત માર્ગે પ્રભુમાં મગ્ન રહેતો હતો. પરંતુ આજના સમયમાં ઠેરઠેર લોકોને સન્માર્ગે દોરવા ખાતર અને દેવદર્શને જાય તેટલી ઘડી પણ પ્રભુપરાયણ વૃત્તિ રહે તે હેતુથી તેમજ જનસમાજને ધર્મમાંથી ખસવા ન દેવા માટે દેવસ્થાનો ઈત્યાદિ સ્થાપિત કરેલ છે, કે જેથી પ્રજામાં સ્વધર્મ જળવાય; કેમકે સ્વધર્મત્યાગનું ભયંકર પરિણામપૂર્વજો જાણતા હતા.

ચાલુ જમાનામાં પણ અનેક કથાકારો અને કીર્તનકારો તથા ઉપદેશકો ગમે તે માર્ગે થઈને પણ પ્રભુના માર્ગે જવાનો પ્રચાર કરી રહ્યા છે. છતાં પણ શુદ્ધ ભાવનાની અગર સદાચારની અગર નિર્લોભતાની અગર પ્રભુપરાયણતાની ખામીને લીધે અગર તો પરદેશી સંસ્કારો અને બુદ્ધિ પ્રવેશવાથી યા ગમે તે કારણથી આપણી બુદ્ધિઓ શુદ્ધ બની પ્રભુના માર્ગમાં સ્થિર થતી નથી, એટલુંજ નહિ પરંતુ પ્રભુભક્તિ ઉપર તથા પિતૃઓ ઉપર તથા પૂજ્ય વડીલો ઉપર ઘૃણા ઉત્પન્ન થાય અને સ્વયં અલ્પબુદ્ધિના હોવા છતાં મહાન બુદ્ધિવાળા હોવાનો મગજમાં મિથ્યાભ્રમપેસે છે. મંગળ ઈત્યાદિ ગ્રહોની શોધ અને તેના વર્ણનો આપણા શાસ્ત્રોએ હજારો વરસો પૂર્વે લખી નાંખ્યા છે. ત્યારે આધુનિક વિજ્ઞાનીઓ કેટલાંયે વરસોની મહેનતે માંડમાંડ એકાદ ગ્રહની શોધ નજીવા પ્રમાણમાં કરી શક્યા હશે. તે પરથી આપણા વડીલોનાં અગાધ જ્ઞાનની કિંમત સમજાય છે.

દાખલા તરીકે વાયરલેસની શોધ હમણાં થયેલી છે. પરંતુ મહાભારતના યુદ્ધ સમયે સંજય કે જે મહાન વ્યક્તિ કે સિદ્ધ પુરૂષ નહોતો, પરંતુ વ્યાસે સત્યવતીને આપેલા વચન મુજબ કુરુક્ષેત્રના યુદ્ધમાં શું બને છે તેની હસ્તિનાપુરમાં બેઠાં બેઠાં ધૃતરાષ્ટ્ર વિગેરેને ખબર કરવા માટે વ્યાસે મોકલી આપેલ સામાન્ય મનુષ્ય હતો અને તે સંજયને તે કામકરવા માટે વેદવ્યાસે દિવ્ય ચક્ષુઓ અને દિવ્ય કર્ણ આપ્યા હતા. તેથી સંજયે

વ્યાસની કૃપાથી કુરુક્ષેત્રમાં બનતા તમામસમાચાર જોઈ તથા સાંભળીને કહી બતાવેલા છે. આવી રીતે સામાન્ય મનુષ્યને દિવ્ય શક્તિશાળી બનાવનાર વેદવ્યાસ જેવી ઘણી ઘણી મહાન વિભૂતિઓ તે વખતે હતી. આજે બીજાને દિવ્ય દ્રષ્ટિ આપવાની વાત તો ક્યાં રહી પણ પોતાપૂરતી દિવ્ય દ્રષ્ટિવાળો મનુષ્ય જડવો મુશ્કેલ છે.

આ યંત્રયુગમાં એરોપ્લેનો વિગેરે અતિ ઝડપી સાધનો હોવા છતાં ભારતમાંથી અમેરિકામાં પહોંચતા કેટલોય સમય જોઈએ, ત્યારે મહાભારતના યુદ્ધ વખતે અર્જુન માત્ર એક જ દિવસે પાતાલમાં પહોંચ્યો હતો અને ત્યાં અસુરો સાથે યુદ્ધ કરીને કુરુક્ષેત્રમાં પાછો હાજર થયો હતો. આટલી શક્તિ આજના યુગમાં હજી આવી નથી. મહાભારતના યુદ્ધમાં પુષ્પક વિગેરે ઘણા વિમાન હતાં. ગટોરગચ્છ તથા તેના પુત્ર વિગેરે સદેહે અંતરિક્ષે ઊડતા તથા વીજળી, વરસાદ, આંધી (દિશાઓ ધૂળથી પુરાઈ જાય એવું સખત વાવાઝોડું) વિગેરે કરી શકતા; એવી કોઈપણ શક્તિઓ હજી આધુનિક (અર્વાચીન) યુગમાં આવી નથી. એટલે પરદેશી કેળવણી મેળવીને હાલના વિજ્ઞાનીઓને શ્રેષ્ઠ અને પૂર્વજોને અજ્ઞાની મનાય છે ત્યાં જ મોટી દિશાભૂલ થયેલી છે. કેમકે પૂર્વજોને ધન અને રાજ્યલાલસા કે જે લડાઈના મૂળ છે, તે પ્રત્યે ઘૃણા (તિરસ્કાર) હોવાથી તેઓએ મહાભારતના યુદ્ધ પછી યુદ્ધના અનેક સાધનોનો નાશ કરી નાંખેલો. જેનો આજે વિજ્ઞાનયુગમાં યાંત્રિક રીતે ઉદય થયો છે. પરંતુ તેથી થતો લાભ કેટલા નુકસાનનું મૂળ છે, તે હાલની લડાઈ પરથી દરેકે તારવવું જરૂર છે.

જે ધનતૃષ્ણાની ખાતર મનુષ્યો ધોર પાપ કરતાં કે હત્યાકાંડ કરતાં અચકાતા નથી, તે ધનનું પરિણામજ્યારે અનુભવથી જણાશે ત્યારેજ આપણા ધનલોભી જીવાત્માને મહાન આંચકો પહોંચશે. તેમજ મનુષ્યોને ધન તૃષ્ણા (ઘાસ) સમાન તુચ્છ છે અને ઉતરનિર્વાહ કરવા સિવાય ધનને સંગ્રહ કરવાની જરૂરિયાત નથી તે સમજાશે, અને “મનુષ્યને સંસારમાં ધનની આવશ્યકતા નથી પરંતુ ધર્મની આવશ્યકતા છે” તે કાળ પોતાનો પ્રભાવ સમજાવશે ત્યારે જ સર્વની આંખો ખૂલશે.

---O---

૨૧

શિષ્ય : શું આત્માને સત્ય ચૈતન્ય મેળવવાનું સ્થાન ધર્મ છે ?

ગુરુદેવ : મનુષ્યના મનોબળ, સ્વાર્થત્યાગ, સત્યારિત્ય શિથિલ અને મંદ થઈ

ગયા છે, તેનું મુખ્ય કારણ ધાર્મિક શિક્ષણનો અને ધર્માધર્મનો નિર્ણય કરવાની શક્તિનો અભાવ છે.

જેમઆત્મા દેહથી ત્વિન્ન હોવા છતાં શરીરના પ્રત્યેક અણુમાં ગતિથી વ્યાપ્ત રહીને શરીરને ઉષ્ણ રાખી ચૈતન્ય અર્પે છે, તેમધર્મ મનુષ્યની સર્વ પ્રવૃત્તિઓથી વિલક્ષણ હોવા છતાં સર્વના અંતરમાં પ્રવેશી તેમને ચૈતન્ય અર્પી તેઓમાં જ્ઞાન, બ્રહ્મરસ, આત્મબળ, ધૈર્ય, દૃઢતા અને ગતિ પૂરે છે. માટે આત્માને સત્ય ચૈતન્ય મેળવવાનું સ્થાન ધર્મજ હોઈ ભગવદ્ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણપ્રભુએ “યતો ધર્મસ્તતો જયઃ” કહી જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં જ લૌકિક અને અલૌકિક સારાપણું અથવા જય છે એમકહ્યું છે. તેસિવાય પ્રત્યેક આત્માને દરેક કાર્યમાં દુઃખ, અહિત, અશાંતિ અને ઉદ્વેગ પ્રાપ્ત થાય છે, એમબતાવી આપ્યું છે.

---○---

૨૨

શિષ્ય : પ્રાચીન શાસ્ત્રોએ ધર્મ વિષે કેવા કેવા ઉદ્ગાર કાઢ્યા છે, તે કહો.

ગુરુદેવ : ધર્મ વિષે પ્રાચીન શાસ્ત્રોએ જે કહ્યું છે તે જણાવીએ છીએ; માટે ધ્યાનપૂર્વક સમજો.

સા પ્રાજ્ઞતા યા ન કરોતિ પાપમ્ ।

દંભં વિના યત્ ક્રિયતે સ ધર્મઃ ॥

(વ.વિ. ભાગ-૧)

જે પાપ ન કરે તેજ બુદ્ધિમાનપણું અને ખોટા આડંબર રહિત સત્કર્મ કરવા તેનું નામ “ધર્મ” છે.

ધર્મનું ટીલું કરવાથી કે માળા કરવાથી કે જગતને જણાવવા પુણ્ય, દાન, યજ્ઞ યાગાદિ (લોકસેવા અર્થે કરેલું કર્મ વિગેરે) કરવાથી યા તીર્થ, યાત્રા, અપવાસો કરવાથી ધર્મ પાળ્યો કહેવાતો નથી. પ્રભુ સત્ય તથા અસત્ય બન્નેનો જાણવાવાળો છે, માટે ખોટું બહાનું ધરવાથી પ્રભુ કંઈ બચાવતો નથી. પરંતુ અડગ શ્રદ્ધા અને સાચી ધર્મ પરાયણ વૃત્તિથીજ પ્રભુ બચાવે છે.

(વધુ આવતાં અંકે)

મહાશિવરાત્રી

સંવત ૨૦૭૧ને મહા વદ-૧૩ને
મંગળવાર તા. ૧૭-૨-૨૦૧૫
ના રોજ મહાશિવરાત્રિ ગણવી.

❖ યંત્ર પૂજનનો સમય ❖
રાત્રે ૧૨-૦૦ થી ૧૨-૩૦ સુધી

(અગત્યની સુચના : પ્રથમ આસનનું પૂજન અર્ધાકલાકમાં પૂર્ણ કરવું, બાકીના બે આસનોનું પૂજન પાછળના સમયમાં થાય તો કોઈપણ જાતનો બાધ નથી. ઉપરોક્ત ત્રણે આસનોની પૂજનવિધિ બાદ આરતી કરવી.)

“ચેતવણી” બાબતે જરૂરી સુચના

આથી સર્વ ચેતવણી ગ્રાહક ભાઈ-બહેનોને જણાવવામાં આવે છે કે ચેતવણીના અંકે દર માસની ૨૭ તારીખે પોસ્ટ કરવામાં આવે છે.

કોઈપણ કારણોસર જે કોઈ ગ્રાહક ભાઈને અંક દર માસની દશ તારીખ સુધીમાં ન મળ્યો તો તેમણે ચેતવણી કાર્યાલય ઓફિસમાં ફોન કે પત્ર દ્વારા જાણ કરવા વિનંતી.

—: ચેતવણી કાર્યાલય :-

વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણિનગર, અમદાવાદ.

ફોન : ૨૫૪૬૩૫૦૪, ૨૫૪૬૪૭૮૨, ૨૫૪૬૮૭૩૭

જો “હું” ન હોય તો “મારું” ન રહે, જો આત્મા ન હોય તો “હું” ન રહે, અને જો આત્મામાં બ્રહ્મતત્વ ન હોય તો આત્મામાં જ્ઞાન-ચૈતાન્ય પણ ન રહે, આત્મામાં બ્રહ્મતત્વ છે તેથી આત્મા છે અને દેહના સ્ત્રી-પુરુષાદિ સ્વરૂપો મિથ્યા જડ હોઈ માત્ર આત્મા ચેતાન હોઈ, તે આત્મા વડે પળાતા ધર્મને જ “સ્વધર્મ” કહી શકાય. કેમ કે જેમ આત્મા નાશ પામતો નથી તેમ તેનો ધર્મ પણ કોટિકાળે નાશ પામતો નથી. માટે તેવા આત્મિક ધર્મનું પાલન કરી, પરમેશ્વરની ઉપાસના કરવી તે જ “સ્વધર્મ” છે. તે સ્વધર્મ કલ્યાણ કરનારો છે.

વર્ષ-૧૧, અંક-૧, સંવત ૨૦૭૧ મહા સુદ-૮, મંગળવાર ૨૭-૦૧-૨૦૧૫

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી : જયવર્ધન રમુજલાલ વ્યાસ
વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
દ્વારા તા. ૨૭-૦૧-૨૦૧૫ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું.
ચેતવણી કાર્યાલય : વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મુદ્રણ સ્થળ : ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કૈલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.